

Diari de Girona

[Local](#)
[Més Notícies](#)
[Esports](#)
[Economia](#)
[Opinió](#)
[Oci](#)
[Vida i](#)
[Diari de Girona » Estiu](#)

La Bisbal reivindica el seu passat indià

visites guiades? la capital baixempordanesa compta amb tres cases que són herència directa dels indians o "americanos": torre maria, can balaguer (o can boy) i cals americanos. UNA NOVA RUTA GUIADA PERMET, CADA DIVENDRES, DESCOBRIR ELS SECRETS TANT DE LA SEVA ARQUITECTURA COM DE LES PERSONES, ELS INDIANS, QUE les VAN FER CONSTRUIR.

La Bisbal D'empordà | Laura Fanals | 21.07.2011 | 02:00

L'arròs a la cubana, els daiquiris, les havaneres, la sobretaula de "copa, cafè i puro"... La nostra vida diària està plena de reminiscències cubanes de les quals, moltes vegades, ni tan sols som conscients. En bona part s'han arrelat a les comarques gironines gràcies al llegat dels indians: és a dir, joves (habitualment d'entre 15 i 25 anys) que van marxar a les Amèriques a fer fortuna i, quan ho van haver aconseguit, van tornar aquí per a construir cases a l'estil "americà". Aquest any, la Bisbal d'Empordà ha decidit recuperar aquesta herència

arquitectònica i donar-la a conèixer a través d'unes visites guiades.

La ruta dels indians a la bisbal. Torre Maria, avui convertida en oficina de turisme, és la casa indiana més coneguda de la Bisbal.

LAURA FANALS

A la Bisbal resten, avui en dia, tres cases d'indians o americanos, totes concentrades a l'Aigüeta: Can

Balaguer (o Can Boy), Cals Americanos i Torre Maria, que serveixen com a fil conductor per explicar les històries dels bisbalencs que es van atrevir a creuar l'Atlàntic per tal de fer fortuna.

El que avui es coneix com a Can Balaguer havia estat antigament el Mas Canonge, del segle XIV. Va ser un fill de Palamós, Agustí Boy, qui el va reformar per convertir-lo en una casa indiana després d'haver passat una temporada a Cuba. Boy havia arribat a Cuba com a mariner, però un cop allà va muntar una banca, es va enriquir i, un cop casat a Cuba, va decidir tornar a l'Empordà. Va escollir la Bisbal perquè era familiar dels propietaris del Castell d'Empordà, però la seva principal aportació va ser la configuració de l'Aigüeta tal com es coneix avui en dia. Concretament, el 1880 va presentar un pla d'urbanització de la carretera que anava a Girona, que establia l'estructura urbanística del que avui és la zona de l'Aigüeta.

La segona casa, "Cals Americanos", va ser aixecada per Joan Martí i Oliveras, un terrissaire que havia anat a Cuba per complir el servei militar. Allà es va casar amb Caridad de Sorias, va tenir tres fills (més endavant en tindria tres més) i va tornar a la Bisbal per poder continuar amb la seva professió. Un cop aquí, va comprar uns terrenys a l'Agustí Boy i va fer construir un habitatge familiar i obrador de terrissa. L'arquitecte en va ser Martí Sureda, que havia fet també altres obres tan conegudes com la plaça de la Independència o l'edifici de les Voltes a la Bisbal mateix.

Finalment, la casa d'indians més coneguda de la vila és Torre Maria, avui convertida en Oficina de Turisme i que alberga també diverses dependències municipals. En aquest cas, qui va ordenar construir-la va ser Àngel Pérez, fill d'un basc establert a Cuba. El pare de Pérez, Diego, era molt amic del palsenc Pere Coll, i va ser aquest darrer qui va convèncer Diego d'enviar Àngel a l'Empordà, per treballar en una masia. Després d'haver portat una vida dissoluta, Àngel Pérez es va casar aquí amb Maria Mascarós -també coneguda com a Maria Trompeta-, que va donar el nom a la casa. L'edificació es va fer sense arquitecte ni plànols: senzillament, Pérez va mostrar fotografies de cases cubanes i va demanar que li'n fessin una d'igual.

Les rutes duren aproximadament dues hores i, a banda de descobrir divertides anècdotes relacionades amb aquests personatges, també permeten aprofundir en l'arquitectura pròpia de les edificacions indianes.

Festa indiana el dia 29

Cada divendres, les visites guiades acaben amb un tastet de productes típics de pastisseria bisbalenca ofert per la Unió de Comerciants de la Bisbal. El proper 29 de juliol, tanmateix, es farà també una festa cubana organitzada per Rom Matusalem als jardins mateix de Torre Maria, lloc on comencen i acaben les visites. Aquest serà l'únic dia en què, a partir de les deu de la nit (hora aproximada de finalització de les visites), es podrà gaudir d'aquesta festa amb productes típics de Cuba.

Compartir a Facebook

Compartir a Twitter